

ΤΟ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 16
«ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ»

Λάρισα, 14 Ιουνίου 2018

Ζήσης Μαμούρης

Καθηγητής Γενετικής
Αντιπρύτανης Έρευνας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Πρόεδρος του ΠΣΕΚ Θεσσαλίας

ΤΟ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Αποτελεί τον πρώτο πυλώνα της περιφερειακής στρατηγικής καινοτομίας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, δηλαδή, του πρωτογενούς τομέα, της πρώτης μεταποίησης και του κλάδου τροφίμων – ποτών ως ενιαία περιοχή παρέμβασης

Η ακαδημαϊκή & ερευνητική υποδομή της Θεσσαλίας θεωρείται ιδιαίτερα ευνοϊκή δεδομένου ότι έχει ήδη δημιουργηθεί μία κρίσιμη μάζα ερευνητικού προσωπικού υψηλού επιπέδου με γνώσεις συναφείς προς την περιφερειακή οικονομία.

Ανάγκες σε περιφερειακό επίπεδο

Ανταγωνιστικότητα

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα στη βάση της μοναδικότητας σε επίπεδο προϊόντων που δεν ευδοκιμούν αλλού ή γεωγραφικής προέλευσης ή χαρακτηριστικών των προϊόντων
- Συνολική μείωση του κόστους παραγωγής με ταυτόχρονη παραγωγή προϊόντων ποιότητας μέσα από καινοτομία και έρευνα θα οδηγήσει σε τόνωση /αύξηση της ανταγωνιστικότητας στις αλυσίδες αξίας του αγροδιατροφικού συμπλέγματος
- Κάθετη ολοκλήρωση μεταξύ των κλάδων τροφίμων /ποτών και πρώτης μεταποίησης και του πρωτογενή τομέα κυρίως μέσω
 - ✓ οργανωσιακών καινοτομιών (π.χ. συμβολαιακή γεωργία)
 - ✓ χρήσης καινοτόμων συστημάτων παραγωγής και σύγχρονων τεχνολογιών,
 - ✓ συνεργατικών σχημάτων (clusters),
 - ✓ παρεμβάσεων σε κρίσιμα ή προβληματικά σημεία των αλυσίδων αξίας,
 - ✓ δημιουργία νέων κλάδων (βιολειτουργικά τρόφιμα, έλεγχοι ποιότητας ή πιστοποίησης προέλευσης ή επιβεβαίωσης ισχυρισμών υγείας σε προϊόντα φυτικής και ζωικής παραγωγής με χρήση μοριακών ή γενετικών τεχνικών)

Ανάγκες σε περιφερειακό επίπεδο

Αειφορική παραγωγή

- Σύνδεση με τα περιβαλλοντικά θέματα όπως: προώθηση καλλιεργειών και προϊόντων με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα (μεσογειακές καλλιέργειες π.χ. αμπέλι, ελιά, αιγοπροβατοτροφία και αειφορικές διαδικασίες στη μεταποίηση)
- Συνεπώς, ανάγκη ενίσχυσης της αειφορικής παραγωγής αγροτικών προϊόντων, με:
 - ✓ ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων και ενέργειας,
 - ✓ μείωση κόστους εισροών στην παραγωγική διαδικασία,
 - ✓ μείωση του όγκου και της τοξικότητας των αποβλήτων και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, και
 - ✓ αξιοποίηση για εναλλακτικές χρήσεις των παραπροϊόντων του πρωτογενούς τομέα.

Ανάγκες σε περιφερειακό επίπεδο

Δικτύωση

κοινωνία των πολιτών, συλλογικές οργανώσεις και τοπικά δίκτυα, παραγωγής και διανομής γεωργικών – κτηνοτροφικών προϊόντων

Προσανατολισμός μέρους των ερευνητικών δραστηριοτήτων των φορέων παραγωγής γνώσης προς την κατεύθυνση των αναγκών του παραγωγικού τομέα

Ανάγκη διασύνδεσης του αγροδιατροφικού τομέα με άλλους κλάδους και κυρίως με αυτόν του τουρισμού.

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

1. Παραγωγή νέων, ποιοτικών, καινοτόμων προϊόντων και τροφίμων καθώς και υπηρεσιών και διαδικασιών στις αλυσίδες αξίας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας

Προϊόντα γάλακτος και
γαλακτοκομικά με έμφαση στη φέτα

Προϊόντα σιτηρών ψυχανθών

Κρέας, σκευάσματα και αλλαντικά

Μεταποιημένα οπωροκηπευτικά

Προϊόντα Ελιάς

Βελτίωση τεχνικών χαρακτηριστικών κτηνοτροφίας, ανίχνευση/τεκμηρίωση αυθεντικότητας γάλακτος, έξυπνοι ποιοτικοί έλεγχοι, βελτιστοποίηση σιτηρεσίων, νέα γαλακτοκομικά προϊόντα

Αξιοποίηση φυτογενετικών πόρων, σύγχρονα πρωτόκολλα εμπορίας, λίπανσης, απεντόμωσης, πρόληψη μυκοτοξινών κλπ σε όλη την αλυσίδα, νέα προϊόντα

Ιχνηλασιμότητα, ποιοτικοί έλεγχοι, νέες ζωοτροφές, αναβίωση παλιότερων εκτροφών, νέα προϊόντα

Αξιοποίηση συστατικών, ποιοτικοί έλεγχοι νέες μέθοδοι επεξεργασίας, νέα προϊόντα

Αξιοποίηση βιοδραστικών ουσιών, νέα προϊόντα

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

1. Παραγωγή νέων, ποιοτικών, καινοτόμων προϊόντων και τροφίμων καθώς και υπηρεσιών και διαδικασιών στις αλυσίδες αξίας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας

Προϊόντα αμπέλου, οίνος και αποστάγματα

Αξιοποίηση υπολειμμάτων οινοποίησης, ταυτότητα προϊόντων, νέα προϊόντα, ζύθοι

Μέλι & προϊόντα μελισσοκομίας

Νέες ποικιλίες μελιού

Προϊόντα καλλιεργειών υπό κάλυψη

Αύξηση προστιθέμενης αξίας, μείωση κόστους εισροών (ενέργειας, νερού, κλπ)

Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά

Αξιοποίηση ουσιών για νέα προϊόντα, χρήση σε σιτηρέσια ζώων, σε βιολογική γεωργία

Προϊόντα υδατοκαλλιέργειας

Έλεγχοι ασφάλειας και αυθεντικότητας, πιστοποιητικά υγείας ιχθύων, καινοτόμα προϊόντα, βιολογικές υδατοκαλλιέργειες, υδατοκαλλιέργειες γλυκού νερού, με χρήση αειφορικών μεθόδων, προϊόντα φαρμακευτικού ενδιαφέροντος

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

1. Παραγωγή νέων, ποιοτικών, καινοτόμων προϊόντων και τροφίμων καθώς και υπηρεσιών και διαδικασιών στις αλυσίδες αξίας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας

Βιολειτουργικά Τρόφιμα

Αξιοποίηση τοπικών προϊόντων για παραγωγή βιολειτουργικών τροφίμων υψηλής προστιθέμενης αξίας

Προϊόντα άλλων ζώων

Παραγωγή πρωτεϊνών μεταξιού, παραγωγή καινοτόμων προϊόντων σαλιγκαροτροφίας (κρέας, χαβιάρι κ.α.), αξιοποίηση ουσιών (βλέννας), σήμανση κ.ά.α.

Γλυκαντικές ύλες

Νέες τεχνικές μεταποίησης στέβιας

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- ✓ Ανάπτυξη νέων, καινοτόμων και ποιοτικών αγροτικών προϊόντων
- ✓ Ενίσχυση τοπικών φυλών αιγοπροβατοτροφίας
- ✓ Παραγωγή νέων ποικιλιών αγροτικών προϊόντων
- ✓ Αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών για νέα, καινοτόμα και ποιοτικά προϊόντα
- ✓ Ανάπτυξη νέων εναλλακτικών χρήσεων για τα παραπροϊόντα του πρωτογενή τομέα
- ✓ Ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων σε όλες τις αλυσίδες αξίας

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

2. Υποστήριξη ανοιχτού μοντέλου προκειμένου να αυξηθεί η καινοτομία των αγροτικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και των επιχειρήσεων ιδιαίτερα στις αλυσίδες αξίας γάλακτος και μεταποιημένων οπωροκηπευτικών

Προϊόντα γάλακτος και
γαλακτοκομικά με έμφαση στη φέτα

Πρότυπη αιγοπροβατοτροφική μονάδα,
ερευνητική καθετοποιημένη μονάδα
καθαρόαιμων Ελληνικών φυλών προβάτων,
υψηλής γενετικής αξίας, απαλλαγμένων από
νοσήματα,

Μεταποιημένα οπωροκηπευτικά

Πρότυπο ερευνητικό αγρόκτημα για
δενδροκαλλιέργειες

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- ✓ Δημιουργία και διάχυση εξειδικευμένης γνώσης στις αλυσίδες αξίας γάλακτος-γαλακτοκομικών και μεταποιημένων οπωροκηπευτικών
- ✓ Προτυποποίηση διαδικασιών, συστημάτων και επιχειρηματικών μοντέλων στις παραπάνω αλυσίδες αξίας

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

3. Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων που αφορούν στην βελτίωση των επιδόσεων των αλυσίδων αξίας σε ότι αφορά θέματα προώθησης, σήμανσης, πιστοποίησης προϊόντων, μεταφοράς τεχνογνωσίας, κ.α.

Κρέας, σκευάσματα και αλλαντικά

Πιστοποίηση κρεάτων, κρεατοσκευασμάτων, αλλαντικών

Προϊόντα αμπέλου, οίνος και αποστάγματα

Οίνοι παλαίωσης, προστιθέμενης αξίας

Μέλι & προϊόντα μελισσοκομίας

Πιστοποίηση μελιού

Προϊόντα άλλων ζώων

Πιστοποίηση σαλιγκαριών

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- ✓ Οίνοι προστιθέμενης αξίας
- ✓ Πιστοποιημένα προϊόντα

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

4. Αειφόρος διαχείριση στην παραγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων προκειμένου να μειωθεί ο όγκος και η τοξικότητα των αποβλήτων τους και το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα

Προϊόντα γάλακτος και γαλακτοκομικά με έμφαση στη φέτα

Χρήση ως ζωοτροφών αδιάθετων βιομαζών

Κρέας, σκευάσματα και αλλαντικά

Χρήση αναερόβιας χώνευσης για παραγωγή ενέργειας σε κτηνοτροφικές μονάδες

Μεταποιημένα οπωροκηπευτικά

Καινοτόμα συστήματα επεξεργασίας των αποβλήτων από τα συσκευαστήρια φρούτου

Προϊόντα καλλιεργειών υπό κάλυψη

Παραγωγή θεσσαλικών θεροκηπιακών κηπευτικών

Τομείς που αγγίζουν πολλαπλές αλυσίδες αξίας

Εκτίμηση περιβαλλοντικού αποτυπώματος μονάδων, μείωση περιβαλλοντικού / οικολογικού αποτυπώματος γεωργικών προϊόντων, αειφορική διαχείριση μονάδων, μείωση των βαρέων μετάλλων, φυτοφαρμάκων και ζιζανιοκτόνων στο νερό

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

5. Ενίσχυση διατροφικής αυτάρκειας σε τοπικό επίπεδο. Ενίσχυση της υγιούς, ανταγωνιστικής και με επιχειρηματική λογική συνεταιριστικής δραστηριότητας και της εξωστρέφειας των μικρών παραγωγών και επιχειρήσεων

Προϊόντα γάλακτος και
γαλακτοκομικά με έμφαση στη φέτα

Συλλογικές δράσεις κτηνοτρόφων αυτόχθονων
φυλών / караγκούνικου προβάτου

Προϊόντα σιτηρών ψυχανθών

Παραγωγή βιολογικών προϊόντων από τοπικές
και παραδοσιακές ποικιλίες σιτηρών , οσπρίων
και αρωματικών φυτών

Κρέας, σκευάσματα και αλλαντικά

Παραγωγή αρνιού, κατσικιού Ελασσόνας ΠΟΠ
και συλλογικές δράσεις προώθησης

Μεταποιημένα οπωροκηπευτικά

Δημοπρατήριο Περιφερειακής εμβέλειας,
Συνάθροιση παραγωγής αμυγδαλοπαραγωγών

Προϊόντα αμπέλου, οίνος και
αποστάγματα

Συλλογικές δράσεις έξυπνης γεωργίας για
βυνοποιήσιμο κριθάρι για Α.Σ. και ομάδες
παραγωγών

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

5. Ενίσχυση διατροφικής αυτάρκειας σε τοπικό επίπεδο. Ενίσχυση της υγιούς, ανταγωνιστικής και με επιχειρηματική λογική συνεταιριστικής δραστηριότητας και της εξωστρέφειας των μικρών παραγωγών και επιχειρήσεων

Τομείς που αγγίζουν πολλαπλές αλυσίδες αξίας

Θερμοκοιτίδα Μεταποίησης Τροφίμων,
Αγρόκτημα-Θερμοκοιτίδα, συλλογική τυποποίηση
τοπικών προϊόντων, βραχείες αλυσίδες & μόνιμες
αγορές, συλλογικές δράσεις μικροπαραγωγών σε
Ελασσόνα-Όλυμπο σε συνδυασμό και με
δημιουργικό τουρισμό

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- ✓ Δημιουργία συνεργασιών στη βάση βέλτιστης λειτουργίας τροφοδοτικών αλυσίδων «από το χωράφι στο ράφι»,
- ✓ Αποτελεσματική σύνδεση των παραγωγικών φορέων,
- ✓ Υποστήριξη επιχειρηματικής εκκίνησης αγροτών και μικρών επιχειρηματιών

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

6. Παραγωγή ποιοτικών και καινοτόμων προϊόντων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών ΜΜΕ των αλυσίδων αξίας του αγροδιατροφικού συμπλέγματος της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Προϊόντα γάλακτος και
γαλακτοκομικά με έμφαση στη φέτα

Μονάδες παραγωγής τυριού, αλοιφωδών προϊόντων με βάση τη φέτα, παραδοσιακών γαλακτοκομικών προϊόντων, επισκέψιμα αγροκτήματα με καθετοποιημένη παραγωγή Πέτρινος μύλος, καθετοποιημένη παραγωγή ζέας & προϊόντων της, αραχίδας & προϊόντων της, υδροπονικής παραγωγή ζωοτροφών φύτρου "

Προϊόντα σιτηρών ψυχανθών

Εργαστήρια κρεατοσκευασμάτων και αλλαντικών από εγχώριες αγελάδες, καθετοποιημένα βουστάσια/ποιμνιοστάσια για παραγωγή κρέατος/κρεατοσκευασμάτων, αξιοποίηση υποπροϊόντων σφαγείου, εκσυγχρονισμός δημοτικών σφαγείων, καθετοποιημένο πτηνοσφαγείο και παραγωγή κρεατοσκευασμάτων /αλλαντικών γαλοπούλας, κ.α.

Κρέας, σκευάσματα και αλλαντικά

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

6. Παραγωγή ποιοτικών και καινοτόμων προϊόντων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών ΜΜΕ των αλυσίδων αξίας του αγροδιατροφικού συμπλέγματος της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Χυμοί και αναψυκτικά

Παραγωγή χυμών με βάση το ρόδι

Soiless καλλιέργεια μικρολαχανικών, μεταποίηση φλούδας τομάτας, ξήρανση και συντήρηση λαχανικών και φρούτων κάθετης γραμμής ψύξης, τυποποίησης και επεξεργασίας νωπών βιολογικών, γραμμή παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων, μαρμελάδες, σαλάτες, κομπόστ φυτικών υπολειμμάτων κ.α.

Μεταποιημένα οπωροκηπευτικά

Καθετοποιημένη παραγωγή και τυποποίηση προϊόντων ελιάς/ ελαιολάδου και παραπροϊόντων

Προϊόντα Ελιάς

Καθετοποιημένη παραγωγή και τυποποίηση προϊόντων αμπέλου/οίνου/αποστάγματα, μικροζυθοποιία, αξιοποίηση βαρελιών οινοποιείου

Προϊόντα αμπέλου, οίνος και αποστάγματα

Μέλι & προϊόντα μελισσοκομίας

Παραγωγή προϊόντων με βάση το μέλι, σκευάσματα με βάση μελισσοκομικά προϊόντα

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

6. Παραγωγή ποιοτικών και καινοτόμων προϊόντων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών ΜΜΕ των αλυσίδων αξίας του αγροδιατροφικού συμπλέγματος της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά

Αποστακτήρια, μονάδες παραγωγής αιθερίων ελαίων και φυτικών εκχυλισμάτων, μεταποίηση και συσκευασία, παραγωγή κατάλληλου εξοπλισμού, ολοκληρωμένη διαχείριση φαρμακευτικών και αρωματικών φυτών και με ισχυρισμούς υγείας

Βιολειτουργικά Τρόφιμα

Παραγωγή βιολειτουργικών γαλακτοκομικών με ισχυρισμούς υγείας, παραγωγή και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων-υπερτροφών για βιολειτουργικά τρόφιμα

Προϊόντα άλλων ζώων

Παραγωγή προϊόντων προστιθέμενης αξίας από την εκτροφή σαλιγκαριών, εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων σαλιγκαροτροφίας

Η λογική παρέμβασης στο Αγροδιατροφικό Σύμπλεγμα

6. Παραγωγή ποιοτικών και καινοτόμων προϊόντων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών ΜΜΕ των αλυσίδων αξίας του αγροδιατροφικού συμπλέγματος της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Λοιπά

Παραγωγή υποστρώματος μανιταριών, κατασκευή μηχανήματος κορφολόγησης, ψεκασμού καπνού, τυποποίηση συσκευασία λαρισαϊκού βαμβακιού

Τομείς που αγγίζουν πολλαπλές αλυσίδες αξίας

Επισκέψιμα αγροκτήματα (παραγωγή αγροτικών προϊόντων, μεταποίηση, αγροτουρισμός με ή χωρίς κατάλυμα), βοτανικός κήπος, μονάδα κομποστοποίησης φυτικών & ζωικών υπολειμμάτων

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- ✓ Αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών και μείωση εισαγομένων
- ✓ Αποτελεσματική σύνδεση αγροδιατροφικών προϊόντων και τουρισμού
- ✓ Ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων στις αλυσίδες αξίας του αγροδιατροφικού συμπλέγματος

Ευχαριστώ

Τα προηγούμενα Περιφερειακά Συμβούλια Καινοτομίας

Τα μέλη των Θεματικών Επιτροπών

Τους Ερευνητές και τις Επιχειρήσεις που συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις και κατέθεσαν τις προτάσεις τους

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Στο πλαίσιο του Υποέργου

«Υποστήριξη Περιφέρειας Θεσσαλίας στην Εξειδίκευση Σχεδίου Δράσης RIS3» της Πράξης «Μελέτες-Εμπειρογνωμοσύνες Προετοιμασίας 5ης Προγραμματικής Περιόδου» για την

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Θεσσαλίας

30 Δεκεμβρίου 2015

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας

